

Malkekøers længere holdbarhed Fordele og udfordringer

Økologikongres 2019

Julie C. S. Henriksen, Økologisk Landsforening

Hvorfor arbejde med malkekøernes holdbarhed?

Udgangspunkt i de 4 økologiske grundprincipper:

1. **Økologiprincippet** – bygge på levende, økologiske systemer
2. **Sundhedsprincippet** – ansvar for dyrs sundhed
3. **Retfærdighedsprincippet** – ansvar for levende væsner
4. **Forsigtighedsprincippet** – beskytte nuværende og fremtidige generationers sundhed og trivsel

Hvorfor arbejde med malkekøernes holdbarhed?

Projekt "Længe leve den økologiske malkeko" 2019-2020

Finansieret af Mælkeafgiftsfonden

Formål

At øge malkekøernes holdbarhed

Hvordan?

- Motivere til helhedsorienterede strategier
 - dyrevelfærd, klima, økonomi
- Udbrede strategier for højere levealder
 - mælkeproducenter som ambassadører

Holdbarhed – ikke for en hver pris

Management
/velfærd

God

Høj udskiftning pga.
mange sunde kvier

Lav udskiftning –
strategi for opdræt

Dårlig

Høj udskiftning –
mange indkøbte kvier

Lav udskiftning –
udtjente malkekøer

Høj levealder afhænger af...

Dyrene:

- Raske og velfungerende dyr
- Kalve, kvier og malkekøer ift. velfærd, staldindretning og management

Bedriftens mål og strategier:

- Avlsstrategier
- Udsætningsstrategier
- Strategi for kalve, der ikke skal bruges i mælkeproduktionen (Stopprøver for kalve, kønssorteret sæd, krydsningskalve)
- Kvieopdræt (salg af levekvier, reduceret opdræt)

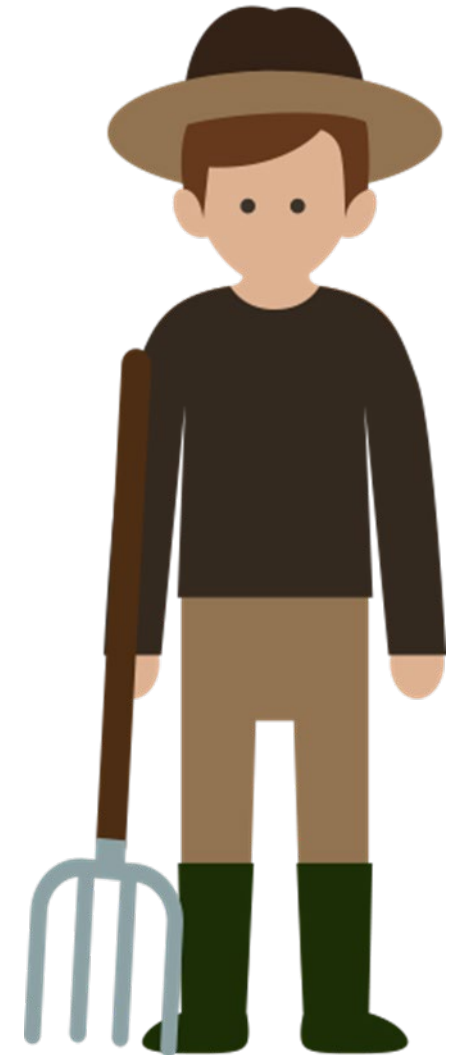
Høj levealder kan have en positiv effekt på...

Dyrene:

- Sygdomsfrekvens
- Velfærden på alle dyregrupper
- Færre ikke planlagte udsætninger

Bedriftens mål og strategier:

- Malkeår per ko
- Antal kvier på bedriften
- Livsydelse per ko
- Udskiftningsprocent
- Bedriftens klimaaftryk
- Økonomi

Hvordan beskriver man holdbarhed?

Nøgletal:

- **Levealder per ko**
- **Malkeår per ko**
- **Livsydelse per ko**
- **Udskiftningsprocent**
- **Sygdomsfrekvens**

Fordele ved ældre malkekøer

- Tilpasset ungdyropdræt

”De ældste køer kender systemet og guider de andre ud og ind fra marken”

- Færre dødfødte kalve
- Tungere slagtekøer
- Mindre arbejdstid ift. tilvænning af kvier
- Nemme køer

Ulemper ved ældre malkekøer

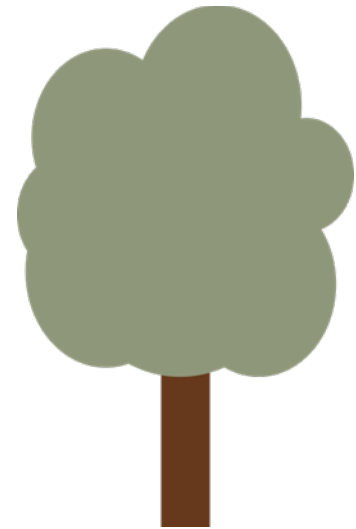
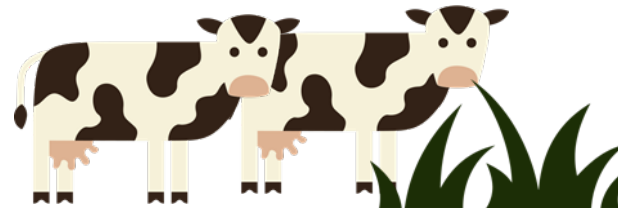
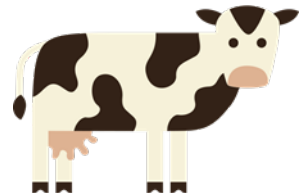
”De ældste køer kan godt gå hen og blive yndlingsdyr, hvor man måske kommer til at give dem lidt længere snor ift. celletal og reproduktion”

- ”Favoritdyr”

Hvordan opnår vi højere levealder?

Ingen bedrifter er ens:

- Forskel i mål
- Forskel i udgangspunkt i nøgletal
- Rammerne er ikke ens (staldtype, antal årsvirksomheder, bygninger, areal)
- Forskel i økonomisk råderum

Hvilke områder kan man arbejde med?

Sundhed – yversundhed og klovsundhed

↓ sygdomstilfælde

Goldkofodring og –management

↓ sygdomstilfælde, bedre opstart efter kælvning

Forlænget laktation, KSS og kødkvæg

↓ Færre kalve og → tilpasset strategi for kvier til malkehold

Sundhed hos kalve og kvier

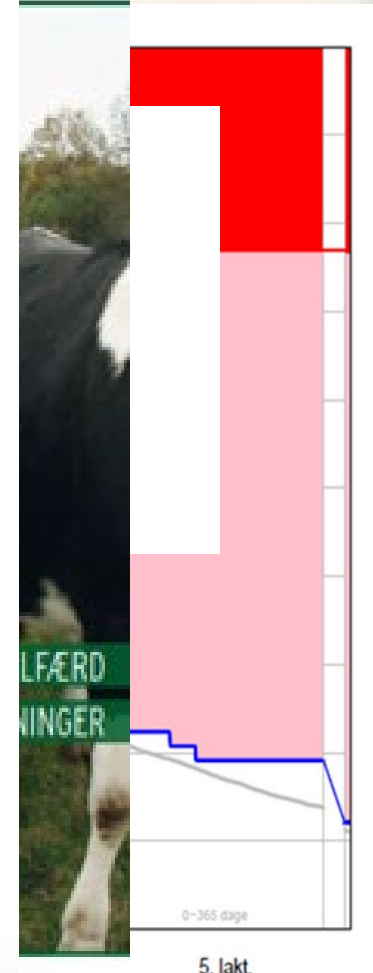
↑ Sundere kommende malkekøer

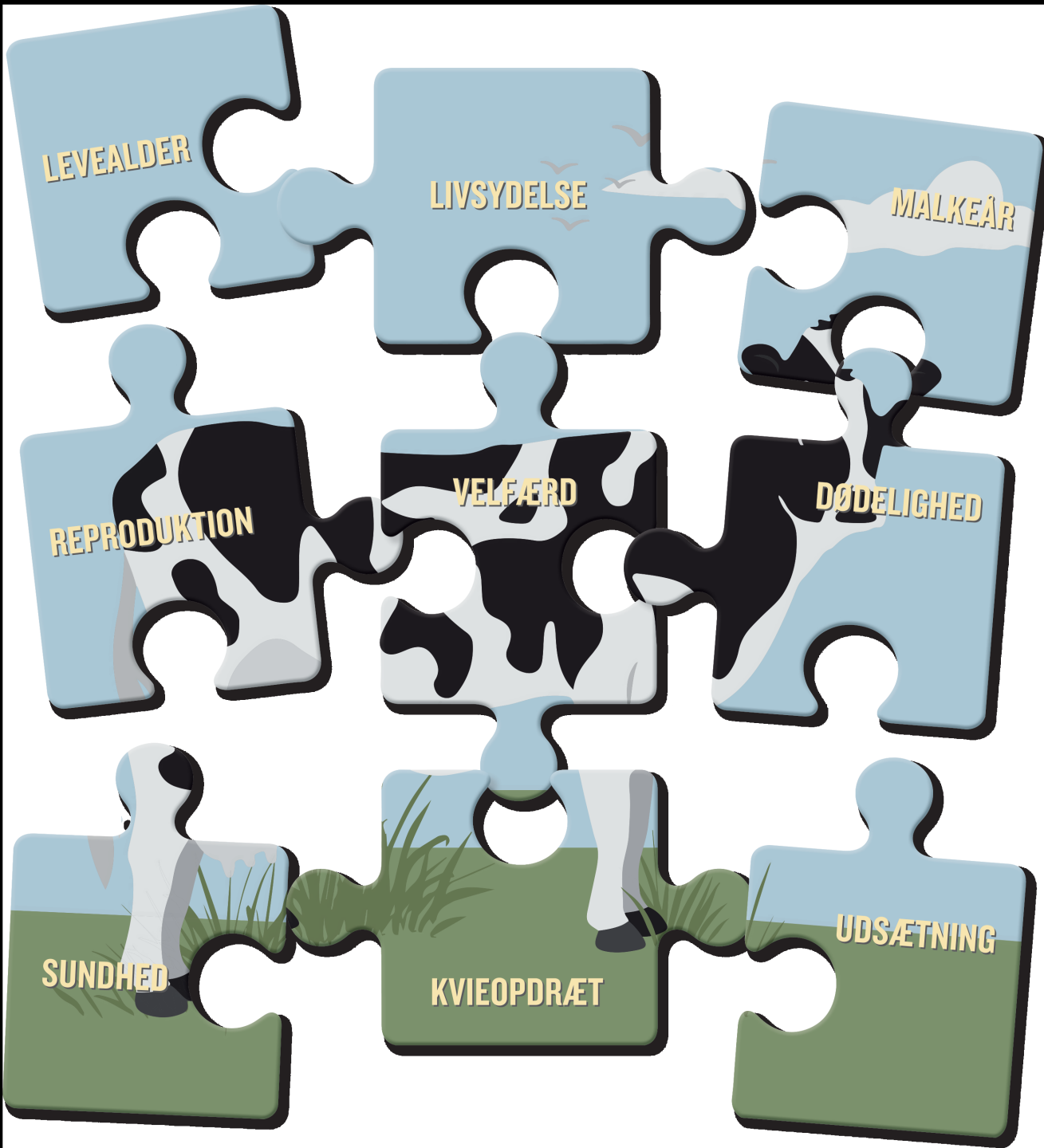
Hvilke værktøjer kan bruges?

- Konsekvensanalyse
- Holdbarhedsprofiler (DMS)
- Velfærdsvurderinger
- Klimahandlingsplan

SÅ MEGET CO₂
SPARES DER PÅ STORE GÅSDAL

Hvordan får den enkelte bedrift puslespillet til at gå op?

Kombination af bedriftens:

- Rammer
- Nøgletal
- Strategier

Malkekøers længere holdbarhed - Fordele og udfordringer

Mange muligheder...

Største udfordringer:

- Effekten på ændringer kan ikke ses med det samme
- Langt træk med løbende justeringer i strategier

